

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Nemzeti jövőnk.

A közigazgatás reformjának nagy kérdése, mely már évek óta kísért, most határozottabb alakban lépa a magyar közvélemény elé, és legfőbb programként szerepel két pártban is.

A szabadelvű párt szakított régi kedvesével: a megyei önkormányzat eszméjével és hajlott a mérsékelt ellenzék csábos szavaira, melyek a közigazgatás államosítását hirdették a lelkesedés egész erejével. E kérdésben tehát két tábor fog küzdeni egymással. A kormánypárt és tartalékesapatai, a mérsékelt ellenzék, mely szintén a közigazgatás államosítása mellett foglal állást; továbbá a függetlenségi párt, melynek mind a két árnyalata e kérdésben egyet ért, és mindkettő csak egy célra törekszik, arra t. i., hogy a régi önkormányzati rendszer teljességében fennmaradjon, sőt az állami befolyás a mennyire lehet redukálni — minden megyei közigazgatási ügyben.

Természetes, hogy ugy a szabadelvű, mint a függetlenségi párt teljesen át vannak hatva eszméik jószágától. Mind-egyik fél előtt bizonyos hazafias nemzeti célok lebegnek, melyeket a reform életbeléptetésével megakarnak valósítani.

Az állami közigazgatás hívei azt állítják, hogy a magyar kormány, mely

magyar, a közigazgatásba magyar szellemet hozna, mert módjában állana a nemzetiségi megyékben és kerületekben olyan tisztviselőkről gondoskodni, kik nemcsak nem ellenségei a magyar állam-eszmének, hanem annak egyszersmind buzgó apostolai is.

Magyei önkormányzat mellett a kormány kezei megvannak kötve és gyakran el kell tünnie a községek és jársok élén olyan elemek, kik állásukat ki szokták használni a magyar ellenes propaganda érdekében.

Igaz, hogy a főispáni intézmény elég befolyást biztosít a kormánynak, a megyei ügyek vezetésére, ánde ez a befolyás nem terjedve túl a közigazgatási tisztviselőkről hivatali működésén, gyakran megesik, hogy a kormány bánnatos szívvvel kénytelen eltünni némely jegyzőnek, szolgabíróknak nemzetiségi agitációit, ha különben hivatalbeli mulasztások vádja ellene nem emelhető. Ennek az állapotnak véget akarnak vetni a szabadelvű párt és mérsékelt ellenzék politikusai, és azért vetették föl most, hogy az új törvényt még az új képviselő-választások előtt megalkotván, a kinevezett megyei tisztviselőnek alkalmas legyen a magyar nemzeti eszme győzelme érdekében befolyásukat érvényesíteni.

Ezzel a felfogással szemben a füg-

getlenségi párt ellenkezőleg ép a magyarság hanyatlását és a nemzeti eszme veszélyeztetését látja a megyei adminisztráció államosításában.

Első sorban biztosítani akarja a magyar középnemességnek befolyását a megyei közigazgatásra, mert ez a nemesség képezi már évszázadok óta a magyar államiság oszlopait. Ha a megyei kormányzatot kezeikből kicsavarjuk, ők erőtlennül összedőlnek és el lesznek veszve a magyar nemzeti államra nézve, mely nem lesz képes őket más uton kárpótolni.

És kik jönnek majd a független, hazafias elem helyébe? Isteretlen emberek, kikről egyelőre csak annyit lehet tudni, hogy készséges eszközei lesznek a kormánynak, mely kenyérbe tette őket. De hogy használni fognak-e a magyar államiság eszméjének, megszárdításának, az még kérdéses. Szóval a függetlenségi párt nem bíz a kormány kinevezettjeiben és többet vár a régi megyei önkormányzati rendszer visszaállításától, mint a reformtól, mely a kormánynak amugy is mindenre kiterjedő hatalmának a legmesszebb határokig való kibővítését jelentené, a mi egyértelmű az állampolgári jogok megmegrnyírbálásával.

Ily nézetek mellett persze előre látható, hogy a két tábor közt a megyei

Bolygó csillagok.

— Elbeszélés. — Irta: Krepelka Imre. —
(Folytatás.)

S mikor Gyuri azt felelte rá: „egy csókkal,* Franka megremeggett. „Egy csók,* nem oly nagy dolog az, mint benne sem bűn, sem véték. S mégis érezte, ha ő megadná, bünt követne el. Mert ő lopna, rabolna azt a pillanatot, mint lopta ezeket a perczeket, melyeket más ember mellett töltött; de csókot lopni már más, az már bűn, már véték. Mindent adhat, csak csókot nem, csak ezt az egyet nem, mert ez nem övé, ez nem sajátja. Pedig hogy szeretne meghaladni valamivel azt a nagy hősiességet, mit egy szegény leányért vitt véghez — de így, inkább lássék halálának, inkább lássék rosszivének, még sem lehet olyant, mivel egy harmadikat rabolna meg. S az a belső hang ismét megszólalt: „fuss, fuss!“ S most az egyszer futott. — A vitéz boszusán távozott, nem tudta, rosznak vagy jónak tartsa ezt a leányt. . .

Pedig szegény Franka rá sem ismert magára, annyira megváltozott. Félt önmagától, félt a gondolatoktól, félt a szive szavától. Remegett, ha álmadozásában megszólitották, futott, ha emberek látott s úgy fájt a szive, a lelke, maga sem tudta, hogy miért. Mikor meg akarta magát vizsgáltatni s elgondolkozott azokról az édes emlékekről, akkor magában talált hibát. Miért gondolt

ő mindig arra? Miért van mindig szeme előtt a Súlyom Gyuri alakja? Én istenem, hisz ki feleldhetne olyan hőstettot, ki ne érezze szívében hálat akkor, mikor rá gondol? És mégis vádolja valami a keble-mélyében, a lelkiismerete, a hite, a lelki bírja meg a Petraecsek Iván. Az keresi fel dült arczával, az kiáltja a fülébe: „A te szívedben más bálvány-nak a szobra áll, lelked másért eped, ajkad más csókjára vár! Hiába akard önmagad előtt is mentegéni magadat, büntös vagy; magad is érzed, hogy csak ő tudod körüljárjogni gondolatoddal, csak az ő alakját keresed fel akaratlannul is, csak az a percz drága, melyben rá gondolsz. Engem, kire gondolnod kellene, elfelejtettél már ég.* — S ő hiába kiáltja vissza: „Nem igaz, az én szívem tiszta, az én gondolatomban nem fogamzott bűn* — az a rém csak kergeti, kísérti, üti, hajtja. . .

Mindig mellette van spápadt arczával, minden pillanatban felkeresi, sebet ejt a szívéen s folyton kiáltja azokat a vadakat, melyekre minden felelet hatástalan. Menekülni hát előle, menekülni gyorsan, folytonosan oda, hol a sziv háterságot nyer, megerősül, nyugodtan szembezáll a rémrel. Szegény Franka, azt hitte, hogy valóságban Ivan rém üldözi, az nem hagy nyugtot lelkének, pedig csak önmaga, saját kepelelete rajzolta a levegőbe azt a vadoló alakot. Menekült hát előle. De az a rém csak üldözte; minél tovább menekült előle, annál közelebb jött hozzá, annál nagyobb, rémesebb lett. Mint az árnyék, futhat több az ember gyorsan, ész nélkül, mégis követi, mégis üldözi, ott van mindig a sarkában — sőt mindig nagyobbra nő. S az a rém nem volt más, mint lelkiismeretének árnyéka, bűnének üldöző tudata. Menekült, hogy

csak lábai bitáka, de az árnyék mindig követte. Futott hát tovább. Tartott mezőkön, hol a száraz törzs felvértéze lábait, tüksék bokrokon keresztül, hol fennakadtak ruhájának foszlányai, s arczát, kezét megsebezte a szuro tövis; erdőn keresztül, hol a lehajló lombok arczát verdesték, a csalánok lábát égették a széles uton, hol a játszi szellő zabeméb szórta a felkavart porfelhőt. De az a rém mégis csak követte, az árnyék mégis kísérte háta megett. Tovább hők, ki a világ végére, el messze, csak innen meneküljön, csak ettől a képtől szabaduljon meg. Lábai reszkettek már, lélegzete lassu lett, arca piros, ő csak futott azért tovább. Nem volt semmi, ami visszatartóztatta volna, ami segített volna megzavart lólkén, — senki, kinek keblén megnyugodhatott volna s sirhatott volna hosszasan, — nem jött senki, ki megvédté volna ettől a rémtől s kinek elmondhatta volna hűségesen, bizalmasan azt, mi a szívé nyoma. S mikor már elhagyta az eszméletet, fuldokolt a fáradságtól; mikor már nagybóra nőtt az a rém, mint őmaga, akkor feltartotta az összerokadót egy erős kéz, magához ölelte egy vágytól, szerelemtől égő kebel: Súlyom Gyuri volt. Átkarolta szép gyengéden, oda szorította magához, hogy össze ne essék s azt a líhegő, remegő piros ajkat hévvel, szerellemmel eszköta meg. A mit tegnap hiába kért, megkapta ma édesebben, többször! Franka mikor felnyitotta szemét, nem látta többé a rém-alakot. Csak a szive fájt annyira, csak az arca volt oly piros. S mikor az ajka remegni kezdett a csóktól, a telke meg vádaskodni, reszketve susogta: „Hagyj el, hagyj egyedül, ne tartsz a bűnbe, a kárhoztatba. Töled menekültem s most utálad találok oltalmat;

közigazgatás kérdése heves vitákra fog alkalmat szolgáltatni. A nemzet jövője forog kockán, azt tudják itt is, ott is, csak az eszközök fölött eltérők a nézetek. Egyik azt hiszi, hogy a nemzet jövőjét csak állami közigazgatással lehet biztosítani: a nemzet rázkódtatás ellen; a másik oldalon pedig meg vannak győződve, hogy a megyei önkormányzat fogja megővni a nemzet jövőjét minden válság ellen.

A döntés nehéz.

Talán itt is a középút volna a leghelyesebb?

A Dunántúl hivatása, mint nemzeti feladat.

— Néhány szó a Dunántúl értelmiségéhez. —

November 20-ikára nagy és nemes hazafias kötelesség várja Budapestre Magyarország szép Dunántúli részének intelligenciáját. A Dunántúl országos képviselői pártkülömbőség nélkül hívják fel a rokonérzelműeket egy nemzeti feladat teljesítésére, mely a Dunántúlnak jutott hivatásul.

A felhívás élénk tollal esetel a nagy társadalomnak, — melynek a mi Dunántúlnak oly előkelő része — szerepét a magyar köznevelés terén. Jól mondják a Dunántúli országos képviselők, hogy minden társadalom lemondhat öntevékenységről, a nemzeti feladatok teljesítését reábizhatja az államra, — csak a magyar társadalom nem! A magyar hazát csak egészséges nemzeti kultúra teheti valóban egészségesé, magyarrá, nemzetivé, mert a kultúraban való szakadás a nemzeti és társadalmi, sőt majdnem az állami szétzakadozottságot jelentené.

A magyar társadalom nemzeti célú mozgalma jó segítségére a magyar államnak ott, ahol az állam erői elégtelenek. Ez a mozgalom, mely a Királyhágományt részt s mellette az ország sok részét oly hazafias lángra gyulasztotta, eddig nem csapott át a Dunántúltra.

Pedig a Dunántúl hivatása, nemzeti feladat. Hivatása egyfelől fenntartani a nem magyarajkú lakosságban a magyar szellemet,

a te látásod elől futottam s most a te eszöködől hevül az ajkam. Mért üldözl, mért nem hagysz megamra?*

„Oh nem, nem hagyjak el soha, s ha te remégsz az én látásomkor, én megutasulok a te szépségidől. . . Ha én nem biztosabb védő menhelyed, mint az én ölelő karom; van-e ember, ki jobban szeret, mint én. S most mégis tölem akarsz menekülni? Maradj itt, itt a te helyed az én oldalom, védőd, megmentőd oldalán! . . .”

Aztán még egyszer megjelent a rém, még egyszer felkereste a leányt Iván szelleme, körülrajongta, megsimogatta, hideg leheletével illette s azt mondta neki:

„Én messze vidékeken járok, kő tőri lábomat, testemet a fűrészd gyengíti. Szívemet egy titkos fereg marja s mindez teertél! És te addig megcsalsz, masra pazarlod eszököidat, más ölelésidől lész boldog, más képe van a siveidbe írva. Hűtelen, csalfa, hamis vagy. De ha én elveszek is, ha én nem tudjak üldözni az életben, üldözlek síromból, üldöz a felkém, a rénem. És én mégis annyira szeretlek, annyira szeretlek s örökké, mindig szeretni foglak.

III.

Örökké emlékeztet marad a faluban Kruppka uram esete. Jól tudta ugyanis mindenki, hogy ő legnagyobb ellensége volt a huszároknak s hogy mar közeliedik hűre is elzarta esimes felelőségét, nehogy egyik vitéz szarvakat rakjon a fejére. De hát utóbb minden másképp történt. A huszárokat is szivesen fogadták, azt sem tudták, hogy hogyan tűntessék ki őket. Sőt utóbb maga Kruppka uram küldött a feleségéért, hogy „hadd jöjjen csak el az asszony, nincs itt semmi veszedelem!” Haj pedig dehogyan is nem volt veszedelem, csak Kruppka uram nem látta. Az asszony el is jött, meg pedig diszben, hódító pompában, hogy meg férje urának is szemet zárt az a nagy csatraság. De hamar elszaladt aggyalint. Hísz asszony, meg kell azt neki beszélnem. Szereti ha bamuljak, ha diésérik, ha mindenki szépnak tartja; mar az közös bűn, nincs mit változtatni rajt. Tudja jól azt mindenki, (különösen a Kruppka uram féltékenységi nyavalyájában szenvedők,) hogy az asszony csak ak-

melyhez a dunántúli nem magyar ajkúak mindig szivesen csatlakoztak, teljesíteni a magyar köznevelődést és nemzeti szellemet; — másfelől korlátozni s a mennyiben ez nem lehetséges, helyes irányba terelni a Dunántúlról történő tömeges kivándorlást.

E hivatásnak, mint nemzeti feladatnak sem egyes ember, sem egyes Vármegye ereje nem elegendő. Ehhez az egész Dunántúlnak egész társadalmának szüksége, összerejével, összelkesedésével. Ezért van szükség a Dunántúli összes vármegyéinek, — törvényhatósági joggal felruházott városainak, rendezett tanácsú városainak, ezeknek a hatalmas értelmiségieknek — egyesülésére. Ezért van szükség a dunántúli köznevelődési egyletre.

Egyesületünk ha megalakul, s ha a tervbe vett alapszabályt a november 20-iki alakuló közgyűlés elfogadja — mar pécsettjében jelzi célját. A pécsett a Dunántúli vármegyék és törvényhatóságok czimerpaizsa tetejében a magyar szent koronával. Mintha mondaná, hogy tizenegy vármegyéje a hazának, s pedig olyanak, mint Baranya, Fehér, Győr, Komárom, Mosony, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém és Zala; es 5 olyan szab. kir. városa a hazának, mint Győr, Komárom, Pecs, Sopron és Székesfehérvár egyesülnek a magyar szent korona leterdekeiért; a magyar kultúráért és a honpolgárság megtartásáért.

Az előbbi cél elérésére a tervbe vett dunántúli köznevelődési egyesület ségélyezné az állam, vagy a községek által fenntartott kisdévodásokat; felállítana elemi és felső népiszkolákat; létesítene népkönyvtárakat; terjesztené hazafias iratokat a nem magyar ajkú nyelven is; szerkesztené becsületes magyar néplapot, jutalmazná a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szerzett néptanítókat; kisdévodásokat; tankönyveket, ruházattal látná el a szegény tanulókat stb. stb. és a másik cél elérésére ipart fejlesztene, gyárakat létesítene buditánra, s felhasználna minden egyéb törvényes eszközt.

Lehet ezeknél szebb célt képzelni?!

Ez a Dunántúl hivatása, mint nemzeti feladat.

De véleményem szerint a központi Egyesület, melyet külön kormányzó választmány igazgatna, a távolról absorbeálna kizárólag az egyes megyék, városok erejét. Sőt ellenkező-

kor boldog, ha hódít, ha elbolondít valakit, ha kacsérsággal ingerelheti a férjét, ha szépségével feltűnést kelt, ha beszélgetnie magáról — hadd törje magát a szegény férj legalább meg fogja becsülni. Mar ez csak egy van, azért nem ütökbelek meg az ember az ilyen ártatlan örömnél. Ilyenféléken lecsillapítva szívenek heves dorgását, egy kis szívrostósi miatt beballag a hosszú szobába a zöld asztalok mellé s heves vita közben a bor mellett felejtí magát. Haj, mit nem esnial addig az asszony! Ha Kruppka ur látna, nem tudom, nem állana-e el minden szál haja ég fel s nem rendezne-e egy kis skandalumot nagy hirtelenében. Mert az ő haragjának csak egy kis szikra kell s maris lobog, akkor aztan hazakak, földeket gyújt fel. Ez pedig mar több is kis szikránál. Mert esimes felesége rendkívül megkedvelt egy díszeg vitéz, vagy a vitéz kedvelése meg annyira őt, bajos megállapítam. A tény az, amit aztan susogva adtak egymás szájába az emberek, hogy vele tancolt, vele mulatott, vele kísértette magát haza. Ettől a naptól fogva egészen megváltozott az asszony. Apolta, deldelgette a férjét, mindenben a kedvére tett, elleste az akaratát is, „ezukrosnak, aranyosnak” nevezte, sőt a mi mar igazán sok volt, meg is eszököta nehányosor. — Kruppka ur majd kirugott a bőréből. Kezdeiben gyanakodott ugyan egy kissé s okot keresett a hirtelen változás megett, de utóbb lekére tért, sőt szívenek vitéz hangja korholta is ezért a gyanakodást. Eddig mindig feltette az asszonyt, mindig hűtlennek tartotta s most, hogy egészen megváltozott, most, mikor valószínű a hűség mintaképe, most gyanakszik rá, hit ség ez, hit illet-e? Ugyan milyen legyen az az asszony? fel-le már jobb, gondosabb, gyengédebb? Soha! És ő mégis rosszat gondol felőle, mégsem akarja elismerni érdemét. Biz ez esnyia, ez nem szép egy ferítől! Meg is bánta keservelem, majdnem sirt a jó ember s rögtön sietött becsinátot kérni a feleségétől. Az asszony mikor ezt hallotta, majdnem felkiáltott örömeiben, mit férje ura magyarázott, hogy megbocsát neki s az új, boldog életnek örül annyira. Boldog is volt az az új élet, csakhogy nem Kruppka uram felé hajlott az ága,

leg a november 20-iki közgyűlésnek ki kellene mondani, hogy ő a dunántúli köznevelődési egyesületnek megyei és városi szervezetét oly akarja létesíteni, hogy a Dunántúl minden egyes vármegyéje, szab. kir. városa, vagy rendezett tanácsú városa (oly derék, hazafias városok mint Szombathely, Kőszeg, Zala-Egerszeg, Szegszárd, Nagykanizsa Keszthely, Tata, Kaposvár, Veszprém, Pépa, stb.) ha illetőségükhöz tartozó elegendő számú tagokkal bírnak, külön megyei (városi) egyesülte alakulnak, egyletök címze saját megyéjük (városuk) nevével elnevezett „Köznevelődési egyesület” de pécsettjék a „Dunántúli K. E.” pécsettje, saját megyei (városi) címük körirátával.

Kimondandó lenne, hogy a tajok közt nincs különbség. Minden tagja a megyei (városi) „Köznevelődési Egylet” nek, egyuttal tagja a „Dunántúli Köznevelődési Egylet” nek is. A tagság natuk olyan lenne, mint az állampolgárság jellege.

Külön megyében, sőt országban lakhatunk, de egyformán magyar állampolgárok vagyunk. Így lenne egy-élettünk tagsággal az. A ki persze nem tartozik valamely megyei (városi) egyletbe, az tagja a központi Egyletnek; de a megyei (városi) egyletnek külön autonómiajuk lenne, a tagsági díjak mindenütt egyenlő alakban megállapítva, s a megyei (városi) egyletek tisztviselői és a dunántúli országos képviselők hivatalból tagjai lennének a központi kormányzó-választmányának.

Kimondandó lenne, hogy a megyei (városi) egyletek jövedelmének egy része a központi egyletbe folyik; — továbbá az az évi rendes közgyűlések felváltva tartatnának a Dunántúli városokban. Az alakuló közgyűlés most Budapestben lesz, s mar ez a gyűlés határozza a felett; melyik városban tartssuk meg az 1891. evben az első rendes közgyűlést? Azt hiszem, hogy mely városból legkönnyebben tiszteljük meg az alakuló közgyűlést, a közgyűlés többsége azt a várost tiszteli meg viszont a kijelölésűt.

Egyenit tartottam szükségesnek ezutal soraimban felemlíteni. Bizalommal neznük a november 20-iki alakuló közgyűlés ele.

A magyar kultúra és a magyar társadalom várja e napra az egyik szívenben, vagyoinban meg gazdagabb országészert: Dunántult.

Mindjárt el is mondta örvendezve szomszédjának boldogságát.

„Egész más ember lettem, mióta nem bánt a féltékenységs s bizton helyezhettem hitemet a feleségembe. Milyen asszony! Meg a menyországon sem kívánék jobbat, szeibet. Ugy gondol, oly forró eszök meg pici szájjal, hogy majd kirugrik a szívem örömeiben!”

A szomszéd alig tudta elfojtani kitörő nevetését, mert jól tudta ő kelme, hogy kutyva van a kertben! „Haj, haj Kruppka uram, nem szégyenli ilyen éltés ember léteit elbolondítottatni magát, más ember fiának ennyi év alatt csak benőtt volna a feje lágya! Hat nem tudja, hogy a felesége csak azért mutatja magát olyan hűnek, hogy becsőse a szemét. Mag maga a koreszban diésérik éreneyét, addig ő otthon a huszárak eszököldzik; meg maga a kacsza által izzad, addig azok otthon szorelni regéket szönek, meg tartós szarvakat a maga fejére? Azért oly édes a eszöjka, mert feltűzte előbb a vitéz eszököjával, azért becszúzi magát annyira, hogy a hata megelt annal kényelmesebben mutathasson orrot. Szégyelje magát, mar csak mégis sok ilyen könnyehivőnek lenni!” — Ilyenfomán gondolkodott a szomszéd, de ki nem mondta volna a világot sem, becsületes ember azt nem teszi. Hanem Kruppka ur is mosolygott magában valamin. Az meg azt gondolta, mikor a felesége éreneyeiről beszélt, hogy — látod, nem olyan ám az én feleségem, mint a te lányod. ki látod meg azt esal, lop, mert azod a derék huszárral, kit te csak jó barátunk vélsz, nagyon bizalmas labon áll. Te ezt mind jó szemmel nezd, mert nem annyitasz semmit, mert egygűgy vagy s nem gondolod meg, hogy csak a huszár kedvéért pipirézi magát a lányod, hogy csak akkor boldog, ha az ő eszököjtől lesz piros az arca. De hát ő sem mondta ezt szembe, csak megtartotta magának, látta ő is, hogy mi a becsület. És a két jó ember mosolygott magában azon felülésen, mit majd megéri fognak, ha kinyiták a szemük. Egy szép napon aztan, mikor a vitézek istenhözadót mondtak a falunak s lelki szemek előtt szebb vidék képe longott, kisült az egész dolog. (Vége következik)

És várja rang-osztály- és rangkülönbség nélkül!

A Dunántúl mindig legelső sorban állott, mikor a hazát kellett megvédeni. Most sem maradhat hátra, midőn a nemzeti eszme kulturái győzelme, diadalát kell kiiktatni.

Fel a küzdelemre Dunántúl Társadalmi, hazafiás intelligenciája! Első találkozásunk november 20! Legyen e nap áldáshoz szép országgrézsnökei és vele és általa szép országunkra.

DR. FENYVESSY FERENCZ,
orsz. képviselő.

Hirek és különfélek.

Vasut-ügyünk. A gazdasági egyesület által a muraszombati—alsó-lendvai vasút létesítése érdekében kezdeményezett mozgalom napról-napra kedvezőbben alakult. A nagyméltósága Gróf Szécsényi Géza ur szíven ezen irány mellett foglalt állást s ily értelemben megkereste a megyei főispán ur úr méltóságát, a ki kijelenté, miszerint óhajtaná ugyan, hogy az összeköttetés közvetlenül egy Gyaufalván keresztül történjen s ekként az egész járás létesüljön a vasút létesítésből származó előnyökben, de mintán azon munkálat eglyelőre meghaladja erőitket, emélfogva elő fogja segíteni s támogatni az egyesület által proponált irányt. — Közéletünk egyik eстерánja Berke József ur is határozottan a muraszombati—alsó-lendvai irány mellett nyilatkozik s e tárgyban indítványt is adott be a községi képviselő-testülethez ily czélból, hogy az mondja ki, miszerint első sorban azt, és másod sorban a muraszombati—regedei vonalat ismeri el legelőszörökben. Az előkészítőlátogatás meglegható felvételben közzönte meg O nagyméltósága támogatását és érdeklődését. — Az alábbiakban adjuk Gróf Bathányi Zsigmond ur mint a muraszombati gazd. fiók-egyesület elnökének a muraszombati vasút előmunkálati érdemében betérjesztett folyamodványát: „Nagyméltóságom n. kir. kereskedelmi Minster ur! Hivatkozással Nagyméltóságod 6255/4. 90. számú leirataján, az A) alatti vasútjárat csatlósála mellett azirant folyamodom Nagyméltóságodhoz, miszerint Muraszombatról kiindulva, Bathányfalva, Lippóház, Bellatinca, Lippa, Gumlicsa, Adriánca, Nagy- és Kis-Palina határainak érintésével Alsó-Lendváig — esetleg ugyan Muraszombatról Bathányfalva, Lippóház, B. llatince, Lippa Turmácska, Zarkóháza, Radamos és Gönterháza határain keresztül R-deghez építendő helyi érdekű vasút előmunkálati, illetőleg fejtmérézése czéljából szükséges engedélyt 1892. január 1-ig terjedő időre kiadni méltóztatás. Mely kérelmemet megújítja maradtam Nagyméltóságodnak Muraszombati, 1890. november 15. aláíratás szögálya

Gróf Bathányi Zsigmond.

A szomszédokból. Bellatinca intelligenciája az alábbi meglegható sorokat intézte a muraszombati gazd. fiók-egylet kelébelőn működő öntagú bizottsághoz: „Tekintelm. Bizottság! — Az anyagi jólétek egyik határozó tényezőjéket szerepel korunkban a vasut, melynek áldos voltait bizonyítani, tulhaladó állapont volna. Elégge tanuskodik emellett ama körülmény, hogy az egyes vidékek váltva küzdenek a jólét e határozó tényezőjeért, a midőn a legnagyobb anyagi áldozatok árán is megszerzeni törekvesnek magunknak a vasutat. A vasutakból származó anyagi haszonunk tudata felkeltette Muraszombati értelmiségét is arra, hogy egy testté formálva, egy a Muraszombati Alsó-Lendvával összekötő vasuti szárnyvonalk létesítését indítványozza és ezen indítványt vett igények megtestesítésére a szükséges előlepekkel megtegye. Midőn mi mint ezen tervbe vett szárnyvonalk legényeseink pontjának Bellatinca polgárai — folyó év és hó 7-én tartott vasutügyi értekezletünkön — szívünk melyből üdvözöltük Muraszombati értelmiségét mint a tervbe vett vasut kezdeményezőit s üdvözöltük annak bizottságát mint az ügy továbbfejlesztőit; akkor az itt nyújtott aláírási írvánuk kijelnyitvünk egyuttal azt is, hogy eszményük megtestesítését — a Muraszombati B. llatincez ut Alsó-Lendvával összekötő vasuti szárnyvonalk kiépíthetése — nemcsak szóval partoljuk, hanem anyagi áldozatunkkal is töltnk lehetőségek támogatni fogjuk. Bellatinca, 1890. november hó 8-án. Koczeti Mátyás, Tóth László, Mocsáry János, Lamm Leo, Kujdos Károly, Simon Károly, Schafczál János, Nagy Sándor, Utassy Béla, Szabó Kálmán, Weiss Béla, Eben-spinger Samu, Kossz Alajos, Dr. Siegel Nándor, Dr. Füredi Sándor, Weiss József, Kuszalki Ferencz.

A muraszombati kath. hitközség folyó hó 12-én kapott új osztálytanító Wilfinger N. ur személyében s ahg, hogy betette lábát, a szolgabíró hivatal beszüntette az uralgó törvényjárnávy végett az iskolákat; máig tanító nélkül volt az iskola, máig fogva egy időre iskolásgyermekek nélkül lesz a fautó.

A muraszombati elemi iskolákhoz tartozó községekben a legújabb kimutatás szorint még mindig 200 tankelecs sítűkérez a napou s várja az utca sorában a sült galambot. —

Bizony ez rossz példa Muraszombatról! Járásunk székhelyén több rendet várnánk. E szomorú állapot az illetékes hatóság figyelmébe ajánljuk.

A muraszombati ev. fiók-egylet-kezelő tanácsának ünnepélyes megnyitása Advent első vasárnapján, december 7-én lesz. A műsorozatot legelőszörök hozzuk.

Iskolák bezárása. Muraszombatan a gyermekek közt elterjedt törvény-betegségnek járványserűleg történt fellépeése folytán a város összes iskolái s az óroda november 12-től számított 14 napi időtartamra bezártak.

A muraszombati dal- és zenegylet ismét elkezdte rendes gyakorló óráit. A mint halljuk, a szokásos Styvester-estélyt az idén is meg fogja tartani. Sőt az idén egy újdonsággal is akar a t. ez. közönségek kedveskedni, amennyiben a dalarda vegyes karban is fel fog lépni. A hölgyek begyakorlására Payer Lenke urhölgylet kérte fel. Illetve bizta meg az egytel elnöksége. Csak rajta, ily mozgalomnak melót örülhetünk!

Vadászat. A napokban Gróf Szécsényi Tivadar ur ö méltósága, kerületünk közéletében allo képviselője Vas-Polony és kis-szombati vadássterületen rögtönzött vadászatot tartott, melyen a házigazdán kívül gróf Wallis tábornok, lovag Fuchs kapitány, Saary Aljárásbíró, Ernusz viszágó bíró és a főszolgabíró vettek részt. Összesen 70 darab fácánkacsa, 30 darab nyul és egy hosszú csőrű került kézre.

Vasmege törvényhatóság a november hó 17-én közgyűlést tart; tárgysorozatába járásunkat érdeklőleg 3 tárgy van felvéve: a) A muraszombati gazd. fiók-egyesület felirata a közutak mentén illeitetik fak gondozása és fenntartása tárgyában. b) A gróf Karac-onyi hagyatékból a muraszombati kórház-alap javára adott 1000 frt-ór az alapító levél bemutatása. c) Gf Bathányi Zsigmond és t. felelősekre a barkóci vadászterületnek beérdeasá ellen. Ez utóbbira néve meggyezhetjük, hogy a vadászati jogot Pollak Pongrácz főszolgabíró vette fel egyezség utján, árverés mellőzésevel s felelőbbek új erre álljtak nehézményeket, állítván, hogy nyilvános árverés utján a beigerendő bér a mostani 30 frtot meghaladni fogja s így a község érdeke az árverés utján való beérdeasat kívánja. — z. —

A muraszombati gazdasági egyesületnek az utak két oldalának befásítása tárgyában fennálló szabályrendelet megváltoztatása és kiegészítése érdemében benyújtott előterjesztése következőleg hangzik: Nagyságos alispán ur! A közutak két oldalának befásítása vonatkozó és márc. 1887. június 1-én elöthelyezett szabályrendeletnek a gyakorlati életben felülő hányára kívánjuk Nagyságod figyelmét felhívni. Fessük ezt, mert a hivatkozott rendelet minden polgárunk kötelességeve teszi, hogy az eszme megtestesítésben a hatóságunk segédkeztet nyújtson, és tesszük különösen egyesületünk rendeltetéséből folyólag, tudva azt, hogy a szabályrendeletnek észszerű keresztelítelve közzönségek elöthelyezett egy évűzted alatt meggyesztése órái javaslát meg magval hozni. Szomorúan kell hogy kifejezzet aljünk azon tapasztalatunknak, hogy nálunk a muraszombati járásban a szabályrendelet elöthelyeztetése óta a gyümölcsfaenyésztés emelése elmozdította teren sokkal hátrább állunk, mint az megelőző időkben. Előbb ugyanis még voltak legalább reményeink, hogy az üdős és észszerű alapokon nyugvó intézkedések legelőször megfelelő eredményeket vonnak maguk után, de most már, a harmadik évben, feltétlen tisztában nem lennünk azzal, hogy a megkezdett irányban az igyekzet nemcsak célt nem ér, de sőt által napról-napra távolodik. Meg ha van is valaki, aki felgyel az ültetésre, használt csemeték alkalmas avagy alkalmatalan tud felát, ezen felgyelget oly gyarló, hogy számtalan községben megúrti azt, miszerint 8-10 éves értekelten elvénhet avagy ellenkezőleg gyengyeszük miatt átállitásra öpen nem alkalmas csemeték használtassanak fel, — s amidőn már elöthelyeztetett, többé öpen nincs aki a felöthelyezett figyelmünk kisérsé, a növényesek időkönki elöthelyeztetésről, karozásról és más közzönségi gondoskodásról, ugyanígy, hogy a legelőbb helyen szerepet eszról a csemete és karroja, s mig az utóbbi hűján levelező ágakat havi, előbbi elcsenevesz, kiszárad. A szabályrendelet alkotói az intézkedési és felgyelgeli köteles községek ilyeten lethargiájára nem számítottak, s azon nem várt esetre, ha mindazon községek, akiknek szözere a kivétel bizva van, az öt év lejártja után is elöthelyeztetnek bizonyulnának, abba rendelkezést fel nem vettek; mig pedig hangunkat a felöthely három év meggyazott arról, hogy a nélkül eredményre nem számítottak. — Mindezek után tisztelteljes javaslatunk oda irányul, méltóztatások intézkedni, hogy a többször említett szabályrendelet kiegészítések öly irányban, miszerint a szabályrendelet elöthelyeztetése körül időkös közvetlenül a járási falkó-felgyelgölkre bizatik, akik felöthelyeztetik a szolgabíróhoz terjesztik be s működésüket minden község pntárából a község határában elöthelyeztetett fak számkat megfelelő ösz-szeggel — minden csemete után évi 2 kr számítja meg díjazatik. — Amely község határában a befásítás legelőször 1891 őszén akként befejezte nem lesz, hogy ez a felöthelyeztetés kiállja, a felgyelgöl és szolgabíró véleményes elöthelyeztetése alapján jogszivta lesz az alispáni hivatal az azon község határára vonatkozó gyümölcsfaenyésztés éröletzen kiadni s a községekkel a községöl végrehajtási uton bevenni. Kélt Muraszombatan stb.

Ferőf Bathányi Zsigmond, elnök.

Vadászat. Nálunk, de — mint fővárosi lapokban olvassuk — mindenütt nagy a panasz az ez idei szalonka-idényere; amde ugy látszik legalább minálunk a panasz alaptalan; vadászaink ne kíméljék az időt és fáradságukat s akkor öly szép eredményt fognak elérni, mint fáradhatlan főszolgabíráink Pollak Pongrácz, ki öly szép számban lötte a szalonkát, hogy eddig közel 60 darabot el is adott, azou felül, amit maga elhasznált vagy elajándékozott. Ebből látszik, hogy a pontos hivatalkodás mellett a tesztelő vadászlat nemcsak szórakoztat, de szépen jövedelmez is lehet; a szalonkát nálunk most darabonként 80—85 krajával fizetik. — s. —

Balogh Árpád szinigazgató mult pénteken Monorival, a szuntarulat titkárával, városunkba idözött, az első 12 előadásból álló egy-lusra előjegyzekek gyűjtése végett. Balogh tudvalölveg e hó 7-ike óta Alsó-Lendván működök és hozzánk — mint eddig terveze van — e hó vége felé jön. Mint a lapokból értesülünk, a társulat igen jó erők felett rendelkezik és műsor tekintetében iparkodik a fővárosi szinpadokkal lépést tartani, miert is már előre örülhetünk a k-lemes estéknek, miket élvezni fogunk.

Hullazárlat. E hó 9-én lett Berger Mánueln regedei lakós holtteste R-gedéből a muraszombati izraelita temetőbe ászállítva; ezen alkalomból kapjuk a következők észrevételit: Emberi hullának elszállitására néve a 25194/874. számú belügyminiszteri rendelet intézkedik, s ennek 3-ik pontja azt mondja, hogy öly esetekben midőn valamely hullának elszállitása a monarchia másik felébe kívánatik, a szállitási engedélyt a belügyminiszter adja meg. — Minthogy pedig Regede Styriában fekszik, az ezen esztében szállitás miniszteri engedély nélkül foganatosítható nem lett volna, ilyen pedig ahg létezett. E felszólás annyival is inkább jogsutlnak látszik, mert hasonló miniszteri engedély nélkül való hullazárlatás Muraszombatan majd minden évben néha többször is meg-történik; azért is jogos kívánás az, hogy a közzönségek hatóság ily esetekben való szigorú ellen-örzésre gondoljon. Igéretét bírujk az értesítés be-kioldójének, hogy hasonló esetekben jövőre is tudósít benünk!

A bor áldozata. Mult vasárnap Bathánydon Kolossa József földműves és gyűlékezeti harangozó kissé ittas állapotban hazamenéven, mámoros fejt a szénapaláson kívánta kiszéllöztetni. Nevének elnevezése daczára felment a három öltény masgas padlásra letrán s midőn a legelőszörök fokra lépték és már a szénát kezével elérhette volna, egyensúlyát veszítve lezuhant s öly szerencsétlenül esett fejletére, hogy azonnal szörnyet halt.

Tűzeset. Mult hétfőn folyó hó 10-én, a bathányi országos vásár esztéjen kigyuladt Ká-hár Józsefnek pultája s a benne lévő szöna és szalmakészlet a vele szomszédos istálló és külső kamránk fedelzetével együtt légeett. Az épület biztosítva volt.

Öngyilkosság. Horváth József 18 éves szerdahalyi paraszt legény arija istállóiban a mestergerendára főkaszottta magát. Mire észrevették, már meg volt halva. — Végetes tettenek oka ismeretlen. Az öngyilkosság napján is jó kedvelő végezte napj foglalkozását, est 7 órakor hajította haza lovait a legelőről s fél 8 órakor már halva találták.

Alsó-Lendvárol írja t. levelünkön, hogy a herceg Eszterházy uradalmaihoz tartozó Alsó-Lendva Lenti és Szent-Lőrincz határainak fekvő 80 éver holdas birtokok az e tárgyban megtartott versenytárgyalásban kibérelték, és pedig az előbb említett Laczkó R., Popper A., Herzig és farsai budapesti czég, az utóbbi pedig Dr. Mandl Pal, Mandl Samu és Polacek Sándor szinte budapesti czég.

Ismét szerencsétlenség egy folyón. Trencsén-Orlovánál a Vágon körülbelül hetven vasáros ember akart átmenni folyó hó 10-én, a kik mindannyian Vág-Beszterezére készültek. A víz állása igen nagy lévén, a komp oldalt billent s a hetven ember, meg a kompon volt két lovat és kocsi folyóba sodorta a rohanó ár. Huszonharmat megmentettek a tutajások, tizenhat ember pedig partra uszott. A többi a folyóba fult.

A királyi táblák decentralizációja. A bíróságok és ügyészségek szervezete-ük módosítása ügyében egybevitott ánkét előtt — mint értesülünk — Szilágyi igazságügyminiszter határozottan kijelentette, hogy a decentralizáció a jövő év márciusában történik meg.

Szezek István márkusházi lakó folyó évi oktober 26-án délben, míg ó a házba ebédelni elkötöni bement, 10, 6 és 4 éves gyermekeit káru hagyta, hogy a beteleken legelőszé marhára vigyazzanak; mig az apa ebédel, azalatt 6 éves János fia a szomszédban lakó özvegy Káczák 7 éves József fiával a szomszédos rétrek ment, hol a pástorok által ott hagyott tűzölő egy egő fadarabot hooak el s a telekben magának tűzöt akartak rakni, de szerencsétlenségükre, mert a 6 éves Szezek János ruháj tűzöt fogott s a szögny gyermek az orvosi kezelés daczára a szenvedett súlyos égési sebek következtében folyó hó 4-én meghalt.

Hamis ezüst forintosok vannak forgalomban Zalamegyében, mely hamisítványoknál a „Virtus unitis” felirat feletle gyatra. Minthogy a csendőrség azt hiszi, hogy a megye területén készülnék a hamisítványok, minden irányban meg-indította a nyomozást, hogy a bandát kézre kerítse.

Ne ölj. E cím alatt Tolstojnak „Kreutzer-szonátájára” egy igen érdekes választ közöl öpen most a „Képes Csakádi Lapok” című szépirodalmi lap. A választ, mely elbeszélés alakjában azöfölya Tolstojnak a szerelmére s a házasságra vonatkozó tanait. — Galitzyn Dimitri kézirataiból fordította a „Képes Csakádi Lapok” szerkesztője Brankovics György. Az elbeszélés alakjában írt kritikára ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét.

Hogyan készülnék a könyvek Japánban. A japáni könyvek készítmódjáról Müller W. Ibeling a következő érdekes részleteket közli: Ha egy japáni ember fölteszi magában, hogy könyvet ír, nem tollal vesz elő, hanem esze-tel. Ezzel az alkalmatossággal azután bezárkozik

dolgozószobájába, a melyben egy négyszögű, fehér papírlámpa fénye dereng. Előtte egy fényzeti asztal, mely körülbelül egy láb magas, rajta az íráshoz való szerelék. Papírja finom sárga színű, csak színelvonalozta. Tünetelője éhen és gyönyörűen faragott lapra van helyezve, ennek egyik végén kivágás, hogy abban feloldhassák a kokakában lévő indiai tentát. A lapon van elhelyezve négy vagy öt szépen ékített bambuszecset, a melyeket az író toll gyanánt használ. Így hat a japáni író novelláját nem írja, hanem festi. A papírnak baloldali mozog az író barna keze, fölről kezd az esztendővonalakat s így balról felül két függőleges vonal között, rendkívül gyorsan. A szerző, mielőtt művét a kiadóhoz küldendé, egy festő művészet mósolatot készített róla, melyet a művész rendszeren bámulatraméltó ügyességgel teljesít. A csodálatos vonásokat aztán nem egészen ügyetlenül vetik papírra. A művészelég elkészített mósolatért egy metsző fametszeteket kelt, a melyek az eredeti teljes hűséggel adják vissza. A nyomatás is nagyon egyszerű. A fametszeteket tintával bekenik és a papírlapokat egymásután ráhelyezik. Így készül a sokszorosítás. A könyv bekötése is a lehető leggyorsabb. A japáni nem fordít aynyi gondot a könyv külső csinájára, mint mi. Egy sima papírlap szolgál táblánál, melynek felső bal szélére van nyomatva a könyv címe. A szerző a kiadóval röviden megegyezik, s egy európai érdeklődőnek bizonyára a következők szavakkal felel: „A kiadó költségeit én fedezem, mert nem azért írom műveimet, hogy az elveszen, de azt senkinek sem engedem meg, hogy műveim-ből haszna legyen!” Ilyenek a japáni írók.

Vegyes rövid hírek.

A megyéből. O Felsőge a király a szegothárdi r. kath. hitközségnek új temető-kaplna építésére 100 frtot adományozott. — Vasvármegye a mehészet terén a harmadik helyet foglalja el a dunántúli megyék között. — Vinezo Janos rumi segédantóni, ki segédantóni állása mellett Hebra Viktor lovag rumi bérlővel ut alkalmasza, a farverésről befolyt 5—600 frttel megfizették s Szombathelyre jött, hol f. hó 8-án a „Városház” vendéglőben agyonlőtte magát. — Tokoros és Uj-Mihályfa Kis-Czell járási községek egyesítve lettek. — A Raha-Hidvégen alakult önk. társulati egyesület alapszabályai a bemutatási záradékkal ellátottak. — A szombathelyi p. papnevelő szent Ágoston egylete f. hó 10-én a Szeminárium százéves fennállásának emlékére ünnepet tartott. — Kiss József honvédszázados Közégszen mult esztendőben agyonlőtte magát, mivel azt tapasztalta, hogy a gondjaira bízott ruhakartárból több darab hiányzik. — Kis István szent-gothárdi kir. járásbírója végrehajtó f. hó 1-én hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultat özvegye és két kis gyermeke siratja.

A hazából. A király ő felsége megengedte, hogy a pozsonyi állandó hidat az ő nevéről Ferenec-József hídnak nevezzék s a folvartás ünnepén, ha csak módjában lesz, meglátogatja a várost. — A déli vasut államtisztas ügyében most folyóak a tárgyalások Baross miniszter előtt. Ugy hiszik, rövid idő alatt ezéltöz érnék az egyezkedésről. — Z-ntán Kozics Aladár szerkesztésében új hetilap indult „Zentai Nép-lap” címmel. Zentán ez a harmadik lap. — Keszthelyi Hirlap” címmel új hetilap indult meg Keszthelyen, d-cember elsőjén. A lapot Hoffmann Soma ügyvéd fogja szerkesztetni. — Kassán a mult szerdán egy fiatal ember leguott egy vendéglő ná-odok emeletéről. Mőzer Janos nyitrai szűlésező gazdasági akadémiai növendék volt a szerencsétlen. Az biztosra hallra, hogy szűléi hatától el kellett mennie. — A kispétek elhaláztatták, hogy Rudolf trónörökös emlékére a tavasszal esinos templomot építenek. — A vesprémi új puskapostoronyot a minap éjjel a vihar összedöntötte.

A külföldről. A királynét, Rómából jött távirat szerint, legközelebbre Napolyba várják. — Az E-fel-torony 1890-ben 695 354 frankot jövedelmezett, pedig csak március végétől november elejéig tartott a torony szezonja. 393,394 ember ment fel ez idő alatt reája. — A jövő 1893. évi febr. 19-én lesz ötven éve annak, hogy XIII. Leo pápa pü-pókká lett. E jubiléris évet — amennyiben mindenki hiszi, hogy a pápa egészében meglátja élit — a Rómában élő katolikusok jubileummal akarják megünnepelni. — A prubersteini közösenbányában bányaügypénbánás történt. Öt munkás megsebesült. — A brazilai császár trónját 2016 frankert árverzték el Rio de Janeiroban. — Cannonon f. hó 10-én reggel Bissel Gyula tíz éves fia egyik tizenegy éves játszótársával összevesztett s az blesset kirántva, a pajtasát hat helyen megsztarta. A fiatal gonosz-edelet azután a legközelebbi fara felakasztotta magát a nádragszójával. — Nézeában e hó 7-én egy Ijnu nevű előkelő fiatal japán lett öngyilkossá. A szerencsétlen ember Monte Carloban egy millió háronszázötven frankot vesztett egy hét alatt. Ebben az esztendőben ő a harmadik-hetedik ember, ki monte-carliói játékdózságok miatt lett öngyilkossá.

Közgazdaság.

A fejés hatása a tejre. A tej nem közpödik, illetőleg nem választódik ki csak fejtéstől fejtésig, hanem legnagyobb mértékben éppen a fejés alatt s kiválasztódása nemcsak a tejmennyiség ingertől függ, hanem az állat amaz állapotától, melyben a fejés alatt van. A fejés eltelteleinek esékely változása is befolyásolhatja a tejnek ugy minőségét, mint mennyiségét. A tej zsírtartalma nagyobb befolyással van ezen változások mint a mennyiségre. Igen fontosak a következők befolyások: az egyes fejések közti idők és a fejés módjának változása, a fejő személyzet változása, a környezet változása, s mindaz a mi az állatot a fejés alatt zavarja. Ha az állatot az egyes fejések közt izgatják, ez úgy látszik minc befolyással a tejre, ha az állat a fejés előtt lecsillagodik. Hogy telát a tehen lehetőleg sok tejet adjon, a megfelelő takarmányozás kivül szükséges, hogy ápolja és az a ki feji, lehetőleg szelíden bánjon vele, mindent a mi a tejes előtt és alatt zavarhatná, izgathatná, azt elhárítsa tőle, szükséges, hogy a fejő személyzet ne változzék gyakran. A megfelelő banasmod gyakran jobb hatással van a tej minőségére a legjobban takarmányval.

Foghagyma eltartása. Hogy a foghagymát a csirvasz és kínóves ellen — mi által azok esipős izéket nagy részben elvezetik — megóvják, azokat üvegbe kell tenni s esékely bor-szesszel leönteni s aztán az üveget jól elzárni. Ez után a hagymák eredeti csipősségük meg-tartják. K. i.

CSARNOK.

Ha . . .

Ha kebelem szerelentől hevül: Szenvedély lángoló heve kélhül.
Ha nines, ki megértse szivem lángját: Sőivem magába zárja banatát.

Ha két karom örlésre látrom: Banatom nő, végperczemet várom.
Ha nines ki szivemet szoríthatok: Kihöz szoltok lagy szerelmi dalok?

Ha szerelmért jövel hozám lányka: Szíved tán meg az ártatlant jatszsa?
Halálom óraja mily gyorsan közeleg: Késő! szivem többé nem lesz meleg.

Ha testem majd a földben porladoz, És hű szivem már többé nem dobog: Ha majdan jösz öntözni síromat: Könyveddel áztatom meg hantomat.

MÁTÁYSDOMBI.

HUMOR.

— Ki mint vet gy aram. A Szomszéd uram, hallja csak, én a kertemben repat ütöttem és már gondol, mi jött? — B. Furcsa kérdés, hát repa jött! — A. Iloho, csak lassan! A maga díszai jöttek és megétek az összes repáimat.

— Baka-humor. Hadnagy: Hallja maga rekrua, nem tudja, hogy ha mellettem élmegy, úgy a maga pipáját ki kell vennie szájából — Rekrua: Igen is minden alkalasan, tudom hadnagy uram, de ez nem az én pipám, hanem a Koséé.

— Hathatos szer. Doktor ur, köszönöm, nagyon köszönöm az ön kizárólagos gyógyserét. — Használt, nemde? — Hány üveget használt fel belőle? — En? Egyet sem. De a nagybátyám egy üveg használata után engem tet is kizárólagos örökösének.

Szerkesztői üzenetek.

H. S. urnak. Köszönjük a szives érdeklődést. Kérjük minél gyakrabban, az Fg. Hantó István plebanos urnak Szent-Peterfa. Az utolsó negyede kidőlt előzetesét közzétevel megkaptuk. — Mátáysdombi. Salon jött. Egyekben maradtunk előbbi nézetünkkel: maradni.

A nap és éj hossza.

Nov.	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
16.	7 9	4 21	11 38	7 28
17.	7 11	4 20	est 8 40	
18.	7 12	4 10	1 01	9 59
19.	7 14	4 18	1 33	11 18
20.	7 16	4 17	1 59	regg.
21.	7 17	4 16	2 22	0 38
22.	7 19	4 15	2 43	1 57

Piaci-árak.

Muraszombat, nov. 15.
Buza új 7 10 7 20
Rozs új 6 30 6 45
Zab új 6. — 6 20
Hajdina 6 70 7. —
Köles. 5 80 6. —
Bikköny. —
Lóher 44. — 46. —
Kukorica 5 80 6. —
Lentmag.
Neumann Adolf.

Vasuti menetrend.

Regedőből Spielfeldnek			
indul reggel	6 óra 39 perczok	és odáré	6 óra 14 percz
délelőti	10 " 25 "	" "	12 " 20 "
délután	4 " 15 "	" "	6 " 03 "
Spielfeldről Regedőbe			
indul reggel	7 óra 24 perczok	és időre	9 óra 12 percz
délután	2 " 03 "	" "	3 " 53 "
este	6 " 45 "	" "	8 " 37 "

Alsó-Lendváról Zala-Egerszre	
indul reggel	6 44 perczok és odáré reggel 9 38 perczok este 6 61 " " 9 01 "
Alsó-Lendváról Csáktornyára	
indul reggel	9 59 perczok és odáré délelőti 11 órakor este 9 08 " " éjjel 10 05 pkor
Zala-Egerszről Alsó-Lendvára	
indul reggel	6 58 perczok és időre reggel 9 59 perczok este 6 14 " " este 9 08 "
Csáktornyáról Alsó-Lendvára	
indul reggel	5 53 perczok és időre reggel 6 44 perczok délután 4 55 " " este 6 01 "

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szukics József felső-lendvai lakos végrehajtának Zenius Ferenec alsó-csalogányi lakos vég-hajtás szennedő elleni 19 ftr 09 kr. töké-követelés és járulékat iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvény-szék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Alsó-Csalogány községben fekvő, a 65. sz. tjkében A. I. alatt 41. házszám ingatlanból 2/3 részre az árverést 439 ftrban ezenem megállapított kikülfaltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi november hó 26. napján d. e. 10 órakor Alsó-Csalogány községben a községbíró hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikülfaltási árón alúl is eladható fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százelekát vagyis 43 ftr 90 krt középszenben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikülfaltott kezébe letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átszolgáltattani.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1890. augusztus 26-án.

SAARY, kir. aljbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csáuk József székényfalvi végrehajtának, Szapács Mátyás végrehajtás szennedő elleni 140 ftr 80 kr. töké-követelés és járulékat iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvény-szék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Vas-Hidegkút községben fekvő, a 75. sz. tjkében A. § 387. a. hsz. és 58. házzs. ingatlanra az árverést 532 ftrban ezenem megállapított kikülfaltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi november hó 24-ik napján d. e. 9 órakor Vas-Hidegkút községbíró hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikülfaltási árón alúl is eladható fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százelekát vagyis 53 ftr 20 krt középszenben, vagy az 1881 LX. t. e. 42 §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt új. nvt. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikülfaltott kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. e. 170-ik §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átszolgáltattani.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1890. augusztus 24-én.

KOVÁCS, kir. aljbíró.

Póthírdetmény.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy őz. Vreesics Janosné végrehajtának Szapács Mátyásné végrehajtás szennedő elleni 245 ftr töké-követelés és járulékat iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvény-szék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Vas-Hidegkút községben fekvő, a 75. sz. tjkében A. § 387. a. hsz. és 58-ik házszám 532 ftrban ezenem megállapított kikülfaltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi november hó 24-ik napján délelőti 9 órakor Vas-Hidegkút községbíró hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikülfaltási árón alúl is eladható fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százelekát vagyis 53 ftr 20 krt középszenben vagy az 1881. évi LX. t. e. 42-ik §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikülfaltott kezébe letenni avagy az 1881. évi LX. t. e. cikk 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átszolgáltattani.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1890. október 8-án.

KOVÁCS, kir. aljbíró.